KURJER WARSZAWSKI.

D. 16. Grudnia. — Rok 1843. Sobota. № 333. Jutro, Ś. Łazarz.

W zeszłym miesiącu było utrzymywanych w domu Instytutowym Warsz: Towarzystwa Dobroczynności: Starców i kalek płci obiej, zdrowych osób 240, chorych 38; osieroconych wychowańców w Szkółce, zdrowych 35, chorych 7; Dzieci w Ochronach 179. Sierot w Ochronie na *Pradze* 24. Wsparto na mieście w pieniądzach osób 103; w leguminie osób 142; w lekarstwach 140; w zupie Rumfordzkiej osób 70; w obiadach tak zwanych *5 groszowych* osób 74; w ogóle osób 1,052. — Zwłoki ś. p. Antoniego *Kaute*, Kupca i Obywatela M. Warszawy, Członka Archi-konfraternji Literackiej, zmarłego onegdaj, odprowadzone będą z Kaplicy XX. Bernardynów iutro o godzinie 2ej po południu, na smętarz Powązkowski. Na ten smutny obrzęd pozostała Żona wraz z Familją zaprasza Przyiaciół i Znaiomych. Żył lat 59. — Księgarnia Fr: *Spiess* i Sp: przy ul: Senat: N° 460, otrzymała temi dniami nowe dzieła: *Korona Męki* PAŃSKIEJ, Książka do modlitwy i do rozmyślania, wydanie ozdobione rycinami; zł. 16. *Podarek Ślubny*, Książka dla *Panny młodej*, gdzie iest Nabożeństwo na dzień ślubu, tudzież potrzebne do szczęścia w stanie małżeńskim nauki i rady, z rycinami, złotych 24. *Listy* i *Ewanielje* na Niedziele i Święta całego roku, tudzież na cały Post Wielki i na Msze przygodne, złotych 9. *Wianek Duchowny* (oddział 1szy) zawieraiący krótki wykład nauki chrześcijańskiej, zł. 8. — Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera od O. J. zł. 220, z których po zł. 75 na Dom ubogich w *Górze Kalwarji* i na Instytut *Głuchoniemych* i *Niewidomych*, zł. 50 na Instytut *moral: zaniedbanych Dzieci*, i zł. 20 na ochronę ubogich Dziatek. Złożono oraz w tejże Redakcji od *Ignacego G.* dukat w złocie, otrzymany przed kilką laty w podarunku od Siostry, z przeznaczeniem takowego obecnie dla *moralnie zaniedbanych Dzieci*. — Księgarnia *Zawadzkiego* i *Węckiego* na Krak: Przedm: w pałacu Potockich, otrzymała nowe nader ważne dzieła: *Groby i Pomniki Królów, oraz sławnych Mężów Polskich w Świątyniach Krakowskich*, zebrane i odrysowane przez Alex: *Płonczyńskiego*, 4to, Kraków 1843. Poszyt 1szy ozdobiony 4ma przepysznemi rycinami, z przedpłatą na 2gi (również z rycinami) zł. 26 gr. 20. Dzieła Tad: *Czackiego*; zebrane i wydane przez Edw: Hr: *Raczyńskiego*, Poznań 1843. Przedpłata na 3 tomy (tom 1 iuż wyszedł), ozdobione kilkudziesięcią tablicami dawnych monet pols: na stali rznięt: zł. 80. — Czytamy w Dzienniku *Petersburgskim*, że w Król: *Polskiem* produkowano w ostatnich latach do 3ch miljonów łokci sukna, flaneli i t. p. materji wełnianych. Za r. 1841 produkcja ta szczegółowo oznaczona, wynosiła 422,366 łokci sukna cienkiego; 1,045,102 łokci sukna średniego i 1,306,537 łokci sukna ordyn:, nadto 456,284 łok: flaneli, fryżu i t. p. Fabryki płutna i perkalów oraz innych materji bawełnianych, zatrudniaią dziś w Królestwie około 26,000 robotników, produkuiąc przeszło 2,000,000 łokci płutna, a 15,000,000 łokci materji bawełnianych, nadto do 1,000,000 sztuk chustek i chusteczek, oraz innych towarów bawełnianych na sztuki sprzedawanych, niemniej 500,000 funtów wyrobów na wagę sprzedawanych. Znakomitszą fabryką wyrobów baweł:, iest fabryka P. *Gaier* w *Łodzi*. — Od dni kilku bawi w *Warszawie* Brat sławnego Wirtuoza *Hauman*, wspólnik znanego Towarzystwa Księgarskiego Belgickiego w *Bruxelli* pod firmą *Hauman et Com:*, które trudni się wydawaniem wszelkich dzieł francuzkich. U nas edycje *Haumana* i *Melina*, znane pod nazwaniem *edycji Bruxelskich*, najpowszechniej do handlu Księgarskiego są tu sprowadzane. — W tych dniach wyszło dziełko: *Podróż Juzia z W. do wód Szląskich*; sprzedaie się po zł. 3 g. 10. — Onegdaj w iednym z domów przy ulicy Marjensztadt, z powodu *rozpalenia się rury kominowej*, krokwa dotykaiąca, zapaliła się, lecz ogień natychmiast ugaszono. Starozakonny Blacharczyk naprawiaiąc rynnę na dachu iednego z wysokich zabudowań przy ul: Wierzbowej, przez obsunięcie się nogi, spadł na bruk z wysokości 6go piątra i natychmiast życie zakończył. —

Bardzo rzadko wydarza się, aby tak długo iak teraz bez przerwy trwała słota; wczorajsza była połączona z burzą i dokuczaiącym wichrem; mało mieszkańców miasta ukazywało się na ulicach, bo trudno było przejść gdyż wiatr był tak gwałtowny. Mnóstwo kapeluszów i czapek zerwanych z głowy, latało w różne strony, a biedna Służąca niosąc kilka arkuszy waty, utraciła prawie wszystkie, gdyż wicher uniosł takowe iakby balony w gurę. — Pierwszy poszyt *Małych Taiemnic Warszawy*, wyszedł z druku. Łaskawi Prenumeratorowie zechcą zgłosić się po odbiór tegoż do Księgarni w których zaprenumerowali. Te zaś osoby, które nabyły w Handlach lub od prywatnych, biletów prenumeracyjnych, tylko tym będą wydane exemplarze, którzy złożą prenumeratę w Drukarni pod firmą J. *Kaczanowskiego* przy uli: Długiej № 543, gdzie odtąd iest Redakcja wspomnionego dzieła, iako nakładem tejże Drukarni wychodzącego; cena prenumeraty całego dzieła pozostaie taż sama. — Wszystko tanio i porządnie w Handlu winnym i korzennym, iaki otworzył P. *Adamkiewicz* przy ulicy Nowy-Swiat, w pałacu *Olierów*, obok nowej drogi, wprost wieży ogniowej Straży, zasługuie na publiczne dla przykładu podziękowanie. Sklep piękny, dostatek świeżych i tanio wszelkich winnych i kolonjalnych towarów, uprzejma i zwinna usłużność, wszystko to zjednywa obowiązek dobrze mu życząc, stręczenia każdemu miłośnikowi wzorowego dla publicznej wygody przedsiębierstwa. *Dobroguski*, Obywatel z okolic Warszawy. — Do Składu G.*Senewalda* nadeszły nowe Kompozycje *Szopena*: Ballada, dz: 52, zł. 6. Polonez, dz: 53, zł. 6. *Skerzo* dz: 54, zł. 7. *Delera*, drugi wielki Walc, zł. 6. *Burgmüllera*, Walc z nowego Baletu *Studnia miłości*, zł. 1. *Kalkbrenera*, nowe ćwiczenia dla poczynaiących, 2 poszyty, po zł. 6. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości znowu bardzo bawiono się na przedstawieniu *Indjany;* żądano powtórzenia prawie wszystkich śpiewek, a po ukończeniu przywołano Artystów składaiących tę Krotochwilkę, to iest J Pannę *Damse* i JP. *Żółkowskiego*. — Biletów na iutrzejszy Koncert JP. *Haumana* nabyć można w składach muzycz: JPP. *Klukowskiego*, *Spiessa* i *Senewalda*, a iutro w kassach Teatru. — Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe, za 100 zł., r. s. od 14 k. 68½ do r. s. 14 k. 70 (zł. od 97 gr. 27 do zł. 98); wartość kuponu k. 28⅚.

Z Petersburga. — Główny zarząd Kompanji Rossyjsko-Amerykańskiej ogłosił szczegóły okropnej burzy którą wytrzymał w ostatnich dniach Września i pierwszych Paźdz: 1842, należący do Kompanji 3 masztowy okręt *Następca Alexander* w podróży z Kalifornji do Sitchy. Okręt, lubo mocno uszkodzony, wszedł 4go Paźdz: do zatoki Sitchy, ale w tej przeprawie zginęli: dowódzca okrętu Kapitan-Lejt: *Kadnikow*, wolny Sternik *Krasilnikow* i 4ch majtków. Zgromadzenie ogólne akcjonistów Kompanji ze względu iż *Kadnikow* i *Krasilnikow* byli podporą swoich sędziwych matek, z których pierwszy udzielał z gaży swoiej matce 900 a ostatni 400 rubli rs: rocznie, postanowiło wypłacać tym kobietom takąż ilość w sposobie dożywotniej pensji, tudzież poleciło Zarządowi Głównemu kolonji opatrzyć pozostałe rodziny po 4ch majtkach którzy zginęli na okręcie *Następca Alexander*.

Ze Lwowa. — W końcu przeszłego miesiąca odbył się w *Krysowicach* (w Obwodzie Przemyskim) ślub JW. Edwarda Hrabi *Stadnickiego*, z JW. Hrabianką Heleną *Mniszek*.

Anglja. — Towarzystwo otaczaiące Monarchinię w *Belwuar Kesl* u Xcia *Rutland*, dokąd także udała się Królowa Wdowa, podobnie iak w *Drajton Manor* składa się z Torysów; 5go b. m. Xiążę wyprawił łowy, na których Królowa znajdowała się w poieździe. Xiążę *Albert* i z 500 innych Lordów i Dżentelmenów znajdowali się konno na około Monarchini; miał to być obraz wzniosły, gdy na otwartem polu Lordowie 3-krotnem *hurra!* uczcili stadło Królewskie. — Głównym hersztem powstania w *Lahorze* był *Dhyan* Sing Minister *Szyra* Singa; połączył się z *Adszytem* Singem krewnym *Rundszyta* Singa. *Adszyt* na paradzie zastrzelił Maharadszacha, a wojsko dało ognia na orszak Królewski, przyczem 200 ludzi utraciło życie. W niesnaskach wybuchłych następnie między *Adszytem* a *Dhyanem*, 2gi został zamordowany; *Adszyt* Sing został później stracony. *Hira* Sing Syn i *Suchet* Sing Brat zamordowanego *Dhyana*, stanęli na czele powstania i ogłosili Maharadszachem

Dulipa Singa, 6 letnie dziecko iednej z Żon *Rundszyta* Singa, *Hira* Sing ogłosił się iego Wezyrem; pomimo iego zapewnienia o ustaleniu się spokojności, iednakże potrzebną będzie interwencja angielska.

Francja. — Monitor ogłosił rozporządzenie zmniejszaiące podatki od niektórych towarów francuzkich dla ożywienia żeglugi francuzkiej. — Otrzymano depesze urzędowe o znanej klęsce *Kalifa Sidi Embarak;* nie ma w nich nic nowego. Marszałek *Bugeaud* (Biużo) w końcu raportu wynurza mniemanie, że *Abdel-kader* posiadaiący tylko garstkę iazdy, iest teraz cieniem samego siebie, i że iego państwo może być uważane iako stanowczo zdobyte. Z tej przyczyny możnaby też zmniejszyć armję czynną w *Afryce.* — Zamiarem iest Rządu zanominować Podsekretarza stanu dla wydziału wojny, którvby nie podlegał zmianom ministerjalnym, a któryby urzędował nieustannie celem zaprowadzenia więcej ścisłości i iedności w zarządzie armji. Dziennik *sporów* powątpiewa, aby *Olozaga* był tajnym stronnikiem *Espartera.* — P. *Berryer* (Berje) 4go b. m. wrócił z *Londynu.*

Hiszpanja. — PP. *Serrano* i *Frias* podali się także do dymisji, Królowa udzieliła im takową równie iak innym Ministrom. Rozporządzeniem z dnia 30go z. m., P. *Gonzalez Bravo* mianowany Ministrem spraw zagra:. W swoim stopniu iako Kanclerz, na posiedzeniu 1go b. m. oznajmił Kortezom oświadczenie Królowej, zawiadamiaiące, że P. *Olozaga* w nocy dnia 28go zeszłego miesiąca przybywszy do pokoiu Królowej, zmusił ią do podpisania rozkazu rozwiązuiącego Kortezy. Wniosek aby Panu *Olozaga* nie dozwolono więcej zasiadać w Kongresie, do biur odesłano. — 28go z. m. o 10tej wieczorem, o niezwykłej porze, ukazał się P. *Olozaga* przed Królową; po kilku wyrazach zapytał Monarchinię czy posiada iej zaufanie? Królowa podała mu kilka cukierków i rzekła: „Aby ci pokazać, że posiadasz moie zaufanie, daię ci te cukierki, abyś ie podzielił między swoie dzieci." P. *Olozaga* przedstawił następnie Monarchini do podpisania dekret względem rozwiązania Kortezów. Królowa wzbraniała się, oświadczaiąc, iż byłoby to niewdzięcznością z iej strony, aby rozwiązała te Kortezy. Obszerne opisy tego zdarzenia umieściły gazety madryckie. — *Olozaga* ogłosił w gazetach, że opowiadanie o uczynionym przez niego kroku, iest zmyśleniem. — Większość głosów w Kortezach ma zamiar oskarzyć *Olozagę* o zbrodnię stanu.

Niemcy. — Poseł Neapolitański przy dworze Cesarsko-rossyjs: Kawaler *Ruffo Kastelcikala*, przybył z *Petersburga* do *Berlina.* — W zeszłym roku towarzystwo młodych ludzi z *Bremy* udało się do *Chin* dla rozpoznania tamecznego handlu; teraz otrzymano od nich wiadomości nie czyniące wiele nadziei dla europejskiego handlu w Chinach; powszechnie bowiem mniemaią w Chinach, że pokój z Anglikami nie długo potrwa, z tąd nieufność, a tem samem upadek handlu. — Ponieważ Rabin gminy Izraelitów w *Frankforcie n. M* iest w wieku bardzo podeszłym, przeto obrano tamże na drugiego Rabina Doktora *L. Stein* z *Bawarji.* — Młodzi *Egipcjanie* wysłani przez *Mehmeda Alego* do *Austrji* dla pobrania nauk, opuszczaiąc teraz *Grac*, ogłosili podziękowanie mieszkańcom za wyświadczoną im gościnność; w temże podziękowaniu wynurzaią także swoią niewygasłą wdzięczność za poznanie oświaty. — W *Hamburgu* odebrano wiadomość, że Szwedzkie miasto *Wexio* prawie całkowicie okropnym pożarem spłonęło. Lat temu 5 takiemuż nieszczęściu uległo. Król *Szwedzki* rozpoczął składki dla nieszczęśliwych pogorzelców.

Włochy. — Kawaler *Willalba* sprawuiący inter: kościelne Hiszpanji w *Rzymie*, rozstał się z tym światem. — Następca tronu *Wirtembergskiego* 1go b. m. przybył do *Florencji.*

Rozmaitości. — W Powiecie *Szujskim*, wsi *Władyskowie*, należącej do P. *Naryszkina*, mieszka Włościanin prawie wszystkim tam znany, trudniący się sprzedawaniem wiktuałów, nazywa się Gabryel *Filipow Bezszapocznyj.* Nigdy on nie nosi czapki i nie okrywa głowy, ani w upały letnie, ani też w ostre mrozy. Są takie zjawiska; ale chodzący bez czapek miewaią zwykle gęste włosy na głowie; ten zaś zupełnie iest bez włosów. Ma lat 70; zdrów iest i zajmuie się w domu pracami wiejskiemi. Na zapytanie: dla czego nie nosi czapki, ani w lecie ani zimie, odpowiada zawsze, że doświadcza nieznośnego go-

rąca w głowie, ilekroć włoży czapkę. — Artysta Opery Włoskiej Napoleon *Torre*, który w Warszawie zawsze z zadowoleniem był przyjmowany, teraz występuie w *Kopenhadze*; wykonywał role w operach *Napój miłosny* i *Lukrecia Bordźja*; i równeż iak u nas otrzymywał oklaski; teraz wystąpi w operze *Anna Bolena*. Spiewał kilkakroć na pokoiach u Króla *Duńskiego*.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Kiciński Bruno Hrabia z Ojżyna; Dłużewski Erazm Dz: z Dłużewa; Górski Józef Dz: z Szwarocina; Lebell Jan Dz: z Błota; Szypowski Hipo: Dz: z Stradzewa; Exner Kacper Dz: z Radoszyc; Rotkiewicz Józ: Dz: z Kielc; Szymanowski Walery Dz: z Łubny; Ośniałowski And: Dz: z Winiar; Trzciński Adam Dz: z Pow: Rawskiego.

DONIESIENIA.

ZŁ: 36 NAGRODY. Dnia 13 b. m. przy wyieździe z wieczoru tańcuiącego z Zamku, w sieni lub na schodach, zgubioną została BRANSOLETKA złota, złożona z łańcuszka złotego w okrągłe łebki z dużym na wierzchu opalem, szafirową emalją otoczonym, i ze złotym kutasikiem. Znalazca raczy ią oddać do pałacu Xżny Sapieżyny przy ulicy Nowyświat Nr 1245 B, na dole, za powyższą nagrodą.

SKŁAD MUSZTARDY FRANCUZKIEJ, przy ul: Miodowej pod Nr 482 wprost kościoła OO. Kapucynów exystuiący, został zaopatrzony rożnemi gatunkami MUSZTARDY francuzkiej, iako i angielskiej, wszelkiemi Owocami marynowanemi, Konfiturami, Czekoladą, Oliwą prawdziwą prowancką, Octem w rożnych gatunkach; tamże dostać można Sliwek francuzkich, Perfum i Mydeł pachnących w różnych gatunkach, Olejków do konserwowania włosów, Kadzideł płynnych i suchych, Atramentu do znaczenia bielizny, Zabawek Dziecinnych i tym podobnych rzeczy; za dobroć Towarów oraz za akuratność Skład ręczy.

Potrzebna iest MAMKA zdrowa, z młodym pokarmem. Wiadomość pod Nr 497 lit: B, na Podwalu, gdzie iest Cerkiew Greko Rossyjska, na 1m piątrze, w drzwi wprost schodów.

ZŁ: 100 NAGRODY. Z dnia 13 na 14 b. m., skradziono parę KONI, przez wyłamanie 2ch parkanów pod Nr 1141 ulica Zelazna, maści siwej iabłkowatej, ieden miał wszystkie 4ry nogi czarne, ogon czarny, grzywa także; drugi miał ogon biały, grzywę białą, nad prawem okiem rozcięte. Jeżeliby kto o takowych miał wiadomość, zgłosi się pod Nr wspomniony, a otrzyma powyższą nagrodę.

Dziś rano ciepła stopni 3. Wczoraj w połud. 2.

TEATR WIELKI. Jutro, 30 raz *Jezioro Wieszczek*.

TEATR ROZMAIT:. Jutro, 37my raz *Nikt mnie nie zna*. 28my raz *Wybór*. 4ty raz *Jaki Ojciec taki Syn*.

Nowy Teatr Mechaniczny na Działyńskiem. Dziś na żądanie: *Miłość na probie, Balet, Metamorfozy* i *Chińskie Ognie*.

Dziś w Kawiarni w Starym Teatrze od ulicy Sto-Jerskiej, od frontu, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Lokalu Gastronomicznym w domu Petyskusa przy ulicy Wierzbowej Nr 473 B, TERCET Pragski grać będzie od godz: 6; przy rychłej usłudze dostać można Napoiów i Przekąsek. K. Mentzel.

Dziś w Kawiarni pod Nr 29 na 1m piątrze, naprost Zamku, Panny *Nowakowskie* grać i śpiewać będą; przytem dostać można PĄCZU Ananasowego.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Krako:-Przedm:, wprost ulicy Trębackiej, na 1szem piątrze, JP. *Wilhelm* z Kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej naprzeciw domu W. Steinkel:, familja *Rudlerów* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu W. Steink:, Panny *Elstrak* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bielans: i Tłumac: w domu Lilpopa Nr 600, SEXTET grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Freta, obok handlu Szotarego Nr 275, Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Mam zaszczyt zawiadomić łaskawych Uczniów moich i Szanow: Amatorów tańca, iż dziś dam ZABAWĘ TAŃCUJĄCĄ, przy rogu ulic Sto-Jańskiej i Starego-Miasta, na 1szem piątrze od frontu, na którą najuprzejmiej zapraszam.
Piotr *Sliżyński*, Metr Tańców.

Jutro w Salonie P. Ohma za Wolskiemi rogatkami, MUZYKALNA ZABAWA, Orkiestry połączone Wrocławska z Lipską, pod Dyr: JPP. *Szyndlera* i *Knabe*. OMNIBUSY kursować będą.

Jutro w Restauracji *Radlińskiego* przy ulicy Długiej Nro 550, na Sniadanie: Pasztet z kuropatw z truflami, Kwiczoły, Kuropatwy, Zaiąc, Kołdony, Flaki z pieca i zwyczajne, i inne potrawy. Ryby każdego dnia.

Jutro u *Maiewskiego* przy ul: Bednarskiej na Sniadanie, miedzy innemi: Zaiąc, Kuropatwy, Indyk faszerowany, Kapłon, Karczki, Pieczeń barania i cielęca, Polędwica, Kotlety, Frykas, Flaki, Befsztyk, Zupa.